PAREIŠKĖJO ABC:

NUO IDĖJOS IKI PROJEKTO

Lietuvos Respublikos
finansų ministerija

www.esinvesticijos.lt

ES projektai, padedantys siekti didelių tikslų

2014–2020 metais Europos Sąjungos (ES) struktūrinių ir investicinių fondų investicijos Lietuvoje sieks 8,351 mlrd. eurų. Pagrindinės šio laikotarpio investicijų kryptys – inovacijų, mokslo tyrimų, technologinės plėtros skatinimas, verslo konkurencingumas, švietimas, užimtumas ir skurdo mažinimas, ekonominė infrastruktūra, energijos vartojimo efektyvumas.

Šioms kryptims skirtos lėšos bus investuojamos į valstybės, regiono bei kitus didesnius ir mažesnius projektus, kurių vykdytojais gali būti įvairūs ūkio subjektai.

Leidinyje „Pareiškėjo ABC“ pateikiama svarbiausia informacija apie konkurso būdu atrenkamų ES struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamų projektų rengimą, teikimą, atranką ir finansavimo skyrimą. „Pareiškėjo ABC“ taip pat apžvelgiamas projektų vaidmuo siekiant ES fondų investicijų veiksmų programos tikslų.

Leidinyje pateiktos žinios padės pareiškėjams parengti kokybiškesnį projektą, prisidedantį prie bendresnių Lietuvai ir visai ES svarbių tikslų siekimo. Leidinį „Pareiškėjo ABC“ sudaro keturios dalys: 1) Pasirengimas projektui 2) Projekto rengimas, 3) Projekto vertinimas ir 4) Projekto finansavimas.

Turinys

ES investicijos: nuo planavimo iki finansavimo 4

I dalis: Pasirengimas projektui 6

Investavimo prioritetai ir jų prasmė 6

II dalis: Projekto rengimas 8

Paraiškos rengimas 8

Paraiškos pildymas 9

Verta žinoti planuojant biudžetą 11

Kaip pateikti paraišką? 12

III dalis. Projekto vertinimas 13

Projektų vertinimo procesai 13

Papildomų dokumentų teikimas 15

Paraiškų atmetimas 16

IV dalis: Projektų finansavimas 17

Sprendimas dėl finansavimo 17

Projekto sutarties sudarymas 17

ES investicijos: nuo planavimo iki finansavimo

Sprendimą, kokioms sritimis skirti finansavimą, nustato ES valstybės narės drauge su Europos Komisija. Vėliau kiekviena valstybė pagal savo poreikius nustato prioritetines sritis ir numato priemones užsibrėžtiems tikslams įgyvendinti. Po šio etapo, institucijos, atsakingos už ES investicijų paskirstymą, kviečia valstybinius, privataus sektoriaus ir kitus ūkinius subjektus teikti paraiškas pagal numatytas priemones. Į projektų planavimo ciklą įsijungia pareiškėjai.

Pareiškėjai rengia paraiškas pagal konkrečias priemones, orientuodamiesi į problemas, kurioms spręsti skiriamas finansavimas. Parengtos paraiškos teikiamos įgyvendinančiai institucijai per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (DMS). Pateikę paraiškas, pareiškėjai laukia jų vertinimo rezultato. Pasibaigus paraiškų rinkimui, paraiškas pradeda vertinti įgyvendinančioji institucija. Atliekamas tinkamumo finansuoti bei naudos ir kokybės vertinimas.

Projektų konkursas, kurį vykdo įgyvendinančioji institucija, gali būti organizuojamas vienu arba dviem etapais. Vykdant konkursą vienu etapu, po paraiškų pateikimo atrenkami geriausiai įvertinti projektai, kurie surinko nustatytą minimalią balų sumą ir kuriems įgyvendinti užtenka numatytos skirti sumos.

Vykdant projektų konkursą dviem etapais, iš pradžių vyksta išankstinė projektų idėjų atranka. Pirmajame etape įgyvendinančioji institucija pareiškėjo prašo pateikti iš dalies užpildytą paraišką bei atlieka projektų idėjų vertinimą. Po pirmojo konkurso etapo atrinkti pareiškėjai kviečiami dalyvauti antrajame konkurso etape, t. y. pateikti likusią paraiškos informaciją.

Galutinį sprendimą dėl projektų finansavimo priima atsakinga ministerija, gavusi ataskaitą apie sėkmingai vertinimą praėjusius projektus. Su pareiškėjais, kurių projektai gauna finansavimą, pasirašomos projektų sutartys. Pareiškėjai tampa projektų vykdytojais ir bendradarbiaudami su įgyvendinančiąja institucija, vykdo projekto veiklas, o vėliau už jas atsiskaito.

I schema. Projektų teikimas ir vertinimas

ES valstybės narės, Europos Komisija
Identifikuoja problemas, numato investicijų kryptis.

LR vyriausybė, ministerijos
Nustato prioritetines sritis, parengia Veiksmų programą.

Ministerijos
Nustato priemones prioritetams įgyvendinti, rengia ir tvirtina projektų finansavimo tvarkos dokumentus.

Įgyvendinančioji institucija
Kviečia teikti paraiškas pagal numatytas priemones.

Pareiškėjai
Rengia paraiškas, teikia jas per DMS.

Projektų vertinimas
Projektus vertina įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai ir pasitelkti ekspertai.

Tinkamumo finansuoti vertinimas

Nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams, tinkamų finansuoti išlaidų suma, galima finansavimo suma.

Naudos ir kokybės vertinimas

Projektai vertinami pagal finansavimo sąlygose nurodytus prioritetinius atrankos kriterijus 100 balų sistemoje. Paraiškos, nesurinkusios nustatytos minimalios balų sumos, atmetamos.

Jei pateikti ne visi reikalingi dokumentai ir informacija, įgyvendinančioji institucija per DMS prašo pareiškėjo pateikti papildomus duomenis.

Jei pareiškėjas per nustatytą terminą nepateikia trūkstamos informacijos, paraiška gali būti atmetama. Nurodomos paraiškos atmetimo priežastys.

Sprendimas dėl finansavimo
Atrinktų projektų ataskaitos pateikiamos atsakingai ministerijai, kuri priima galutinį sprendimą dėl projektų finansavimo.

Informacija apie atranką praėjusias ir atmestas paraiškas skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje ne vėliau kaip per 7 d. nuo vertinimo pabaigos.

Įgyvendinančioji institucija (kai kuriais atvejais kartu su ministerija) su pareiškėjais dėl kurių priimtas sprendimas dėl finansavimo pasirašo projekto sutartis.

I dalis: Pasirengimas projektui

Investavimo prioritetai ir jų prasmė

Kaip atsiranda finansavimo prioritetai?

Pagrindiniai dokumentai, pagal kuriuos Lietuvai skiriamos ES struktūrinių fondų lėšos 2014–2020 metais, yra Partnerystės sutartis ir 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa.

Partnerystės sutartyje nustatoma, kokio dydžio investicijos bus skirtos Lietuvai iš 5 Europos struktūrinių ir investicinių (ESI) fondų: Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF), Sanglaudos fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo.

Investicijų kryptis nustato ES valstybės narės drauge su Europos Komisija po to, kai identifikuojamos svarbiausios problemos valstybėse narėse ir visoje ES. Investicijų skyrimo procese yra šeši etapai.

Programavimas	ES struktūrinio finansavimo administravimo etapas (toliau – etapas), kuriame rengiami ir tvirtinami strateginiai dokumentai, nustatomi struktūrinių investicijų prioritetai, pagrindinės intervencijos sritys, tikslai ir uždaviniai.
Identifikavimas	ES struktūrinių fondų investicijas administruojančios ministerijos rengia ir tvirtina dokumentus, nustatančius tvarką, kokios veiklos ir kaip gali būti finansuojamos pagal konkrečią priemonę.
Formulavimas (paraiškų teikimas)	Apima kvietimų teikti paraiškas paskelbimą ir paraiškų rengimą. Jo metu įgyvendinančiosios institucijos skelbia kvietimus, o pareiškėjai pateikia savo projekto idėją pagal nustatytą tvarką ir formą – paraišką gauti ES struktūrinių fondų finansavimą.
Finansavimas	Apima paraiškų vertinimą, finansavimo skyrimą, projektų sutarčių pasirašymą. Jo metu institucijos pagal nustatytus kriterijus įvertina visas joms pateiktas paraiškas, skiria ir tvirtina finansavimą bei kviečia pareiškėjus pasirašyti sutarčių. Po šio etapo, sutartis pasirašę pareiškėjai tampa projektų vykdytojais.
Įgyvendinimas	Apima projekto veiklų vykdymą, rezultatų siekimą ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.
Baigimas ir vertinimas	Apima projektų bei veiksmų programos baigimą ir tikslų pasiekimo vertinimą. Šiame etape projektų vykdytojai užbaigia projektus, o institucijos įvertina veiklą ir pasiektus tikslus.

Kokie 2014–2020 metų prioritetai?

ES struktūrinių fondų lėšos paskirstomos konkretiems investavimo prioritetams. Planuojantiems teikti paraišką naudinga žinoti, kaip ir kodėl nusprendžiama investuoti į tam tikras sritis bei kokių tikslų siekiama šiomis investicijomis.

Investavimo prioritetai nustatyti siekiant 2014–2020 m. laikotarpiu sutelkti ES struktūrinių fondų lėšas į svarbiausias sritis ir užtikrinti, kad investavimo kryptys kuo daugiau prisidėtų prie strategijos „Europa 2020" įgyvendinimo.

2014–2020 metų ES fondų investicijų prioritetai:

1. Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas;
2. Informacinės visuomenės skatinimas;
3. Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas;
4. Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas;
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos;
6. Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra;
7. Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas;
8. Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu;
9. Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas;
10. Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas;
11. Techninė parama Veiksmų programai administruoti;
12. Techninė parama, skirta informuoti apie Veiksmų programą ir ją vertinti.

Kaip nustatomos investicijų kryptys?

ES valstybės narės, Europos Komisija	Identifikuoja problemas. Numato investicijų kryptis.
LR vyriausybė, ministerijos	Nustato prioritetines sritis, kurioms bus skiriamas finansavimas Lietuvoje. Prioritetai įtraukiami į Veiksmų programą.
LR finansų ministerija	Teikia Veiksmų programą ir Partnerystės sutartį tvirtinti Europos Komisijai. Rengia nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius ES struktūrinių fondų investicijas
Ministerijos	Nustato priemones prioritetams įgyvendinti. Rengia ir tvirtina dokumentus, nustatančius projektų finansavimo tvarką.
Įgyvendinančiosios institucijos	Skelbia kvietimus teikti paraiškas pagal numatytas priemones.

II dalis: Projekto rengimas

Paraiškos rengimas

ES struktūrinės investicijos įgyvendinamos per projektus, t. y. investuojama į atskirus projektus, turinčius aiškią pradžią ir pabaigą, skirtus konkrečiai problemai spręsti ir turinčius užtikrinti aiškų poveikį projekte numatytai tikslinei grupei.

Kodėl rengiama projekto paraiška?

Rengiant projekto paraišką pagal nustatytus formos ir turinio reikalavimus, nurodoma projekto idėja, siekiami tikslai, reikalingas biudžetas, veiklos, kurios bus įgyvendintos projekto metu, ir kita. Tokia projekto pateikimo forma leidžia institucijoms, atsakingoms už ES investicijų skirstymą, atrinkti geriausius projektus.

Kaip rengiama projekto paraiška?

Struktūros ir turinio reikalavimai, kuriuos turi atitikti projektas, nurodyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, taip pat konkrečios priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše.

Į ką turėtų atsižvelgti pareiškėjas?

Prioriteto įgyvendinimas. Planuojamu finansuoti projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio įgyvendinimo, rezultato pasiekimo ir įgyvendinama bent viena pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą numatoma finansuoti veikla.

Ilgalaikiai rezultatai ir nauda. Planuojant projektą svarbu atsižvelgti į tai, kad jis turi atnešti ilgalaikius rezultatus ir naudą, t. y. nebūtų „vienkartinis“ ir ateityje galėtų funkcionuoti be ES investicijų.

Protingos investicijos. Planuojamas gauti ES fondų lėšas pirmiausia reikėtų vertinti kaip investicijas, kurios turi atsipirkti.

Projekto komanda. Pagrindinį projekto administracinį personalą sudaro mažiausiai du žmonės – projekto vadovas ir buhalteris. Jie atsakingi už projekto administravimą visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Taip pat prie projekto gali dirbti viešųjų pirkimų specialistas, veiklų koordinatorius ir kiti pagal projekto pobūdį reikalingi asmenys.

Paraiškos pildymas

Kas yra paraiška?

Paraiška finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą – dokumentas, kurį teikia pareiškėjas, siekiantis gauti ES fondų arba ES fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų projektui finansuoti.

Pareiškėjas – projektą įgyvendinti siekiantis juridinis asmuo, atitinkantys už priemonės įgyvendinimą atsakingos institucijos nustatytas finansavimo teikimo sąlygas.

Svarbiausios paraiškos struktūros dalys:

- **Pareiškėjo duomenys** – *šioje dalyje prašoma nurodyti pareiškėjo duomenis, informaciją apie partnerius*.
- **Projekto veiklos teritorija** – *šioje dalyje reikia nurodyti savivaldybę, kuriai tenka didžioji dalis projekto lėšų, taip pat kitas savivaldybes, kurioms tenka dalis projekto lėšų*.
- **Projekto aprašymas** – *ši dalis skirta projekto poreikio, pasirinkto sprendimo ir numatomo rezultato aprašymui*.
- **Projekto loginis pagrindimas** – *šioje dalyje nurodomas projekto tikslas aiškiai apibrėžiant pagrindinę projekto idėją, t. y. ko siekiama įgyvendinant projektą. Projekto tikslas – užtikrinti aktualios problemos sprendimą. Projekto tikslas turi atitikti projektų finansavimo sąlygų apraše nurodytus veiksmų programos priemonės tikslus arba prisidėti prie jų įgyvendinimo. Šioje dalyje taip pat nurodomi uždaviniai ir projekto veiklos*.
- **Projekto biudžetas** – *projekto biudžete gali būti nurodomos tik tinkamos finansuoti išlaidos remiantis projektų finansavimo sąlygų aprašuose nurodytomis iš ES struktūrinių fondų lėšų tinkamomis finansuoti išlaidomis*.
- **Projekto veiklų įgyvendinimo grafikas** – *dalis skirta pažymėti, kada bus įgyvendintos veiklos, ir pagrįsti, kodėl veikloms įgyvendinti reikalingas nurodytas laikotarpis*.
- **Informacija apie projekto pajamas** – *pateikiama informacija apie tai, ar projekto metu numatoma gauti pajamų*.
- **Projekto tinkamų finansuoti išlaidų finansavimo šaltiniai** – *detalizuojami nuosavi, vieši ir privatūs projekto lėšų šaltiniai*.
- **Tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančių išlaidų detalizavimas** – *nurodomos projektui įgyvendinti būtinos veiklos ir jų išlaidos, kurios nėra tinkamos finansuoti ES struktūrinių fondų lėšomis*.
- **Stebėsenos rodikliai** – *šioje dalyje nurodoma, kaip projektas prisideda bent prie*

vieno Veiksmų programos priemonės, pagal kurią projektas yra įgyvendinamas, stebėsenos rodiklio.

- **Informavimas apie projektą** – *pareiškėjas nurodo, kokias informavimo priemones naudos projekto lėšų viešinimui*.

Svarbiausi dokumentai formuluojant projekto idėją ir rengiant paraišką.

ES fondų investicijų veiksmų programa (2014-2020 m.) (**Veiksmų programa**) – programavimo dokumentas. Pagal Veiksmų programą ir Partnerystės sutartį Europos Komisija ES narėms skiria struktūrinių fondų lėšas. Kiekviena ES šalis rengia šios programos projektus ir teikia derinti Europos Komisijai.

Strategija „Europa 2020“ – iki 2020 m. užsibrėžta įgyvendinti ES ekonomikos augimo strategija. Joje numatyti penki tikslai užimtumo, inovacijų, švietimo, socialinės įtraukties, klimato ir energetikos srityse.

ES struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamų projektų finansavimo sąlygų aprašas (PFSA) – aprašas, kuriame nustatomos iš ES fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų finansavimo sąlygos ir metodiniai nurodymai projektų vertintojams. Ši informacija svarbi pareiškėjui, nes kiekvienos priemonės aprašyme yra numatoma, kokioms veikloms gali būti skiriama finansinė parama, kokie ūkio subjektai gali į ją pretenduoti ir pan.

Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės (PAFT) – dokumentas, kuriame nustatyta projektų vertinimo, atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka. Taisyklės taikomos projektams, įgyvendinamiems pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą.

Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams – dokumentas, kuriame pateikiami vadovaujančiosios institucijos paaiškinimai, kaip turi būti taikomi ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktai, kad vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu būtų teisingai nurodomos ir įvertinamos iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų tinkamos finansuoti išlaidos.

Verta žinoti planuojant biudžetą

Reikalavimai projekto išlaidoms.

Tam tikros išlaidos ne visada turi būti faktiškai patirtos.

Išlaidos už tam tikras paslaugas gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti pagal pateiktą sąskaitą faktūrą, kurios data ankstesnė už paslaugos teikimo termino pabaigą.

Išlaidos teisės aktuose nustatytoms išankstinėms išmokoms laikomos tinkamomis finansuoti nuo šių išmokų išmokėjimo dienos.

Supaprastintai apmokamos išlaidos.

Išlaidos supaprastintai gali būti apmokamos tik tais atvejais, jeigu galimybė išlaidas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše, aiškiai nurodant jų taikymo sritį.

Jeigu projekto vykdytojo faktiškai patirtos išlaidos yra didesnės už apskaičiuotas taikant nustatytas fiksuotąsias normas, fiksuotuosius įkainius ar fiksuotąsias sumas, skirtumas yra apmokamas iš projekto vykdytojo nuosavų lėšų.

Kryžminis finansavimas.

Kryžminio finansavimo (kai finansuojamos veiklos atitinka kito ES struktūrinio fondo finansuojamas sritis) procentas nustatomas tik projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu. Į projekto įgyvendinimo metu įvykusius išlaidų pokyčius nėra atsižvelgiama.

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS.

PVM.

PVM, kurį pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus galima įtraukti į PVM atskaitą, net jeigu toks PVM į atskaitą įtrauktas nebuvo, bei PVM, kurį sumokėjo užsienio apmokestinamasis asmuo (kaip jis apibrėžtas Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme).

Naudotas turtas.

- Naudoto turto įsigijimo išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti šiais atvejais:
- Į valstybinį Kultūros paveldo registrą įtrauktų kultūros vertybių įsigijimo išlaidos.
- Dėl paveldosaugos reikalavimų teisės aktuose nustatytais atvejais negalima naudoti naujų medžiagų, todėl turi būti perkamos kitokios medžiagos.
- Mokymosi tikslais perkamo turto, kuris naudojamas ne pagal pirminę jo paskirtį, įsigijimo išlaidos.

- Nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos.

Baudos ir bylinėjimosi išlaidos.

Baudos, su administracinėmis, drausminėmis ir kt. nuobaudomis susijusios išlaidos, delspinigiai bei bylinėjimosi išlaidos yra laikomos netinkamomis finansuoti išlaidomis.

Nebūtinos išlaidos.

Netinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos sėkmingai projektą įgyvendinti nebūtinos ir patikimo finansų valdymo principo neatitinkančios išlaidos. Taip pat rinkos kainas viršijančios išlaidos, išlaidos mokesčiams, nepagrįstiems faktine suteiktų paslaugų ar atlikto darbo verte (pvz. sėkmės mokestis, mokamas tarpininkams ar konsultantams už paraiškos parengimą).

Išlaidos perkant iš projekto partnerio.

Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos perkant prekes, paslaugas ar darbus iš projekto partnerio arba tos išlaidos, kurias patiria projekto partneris pirkdamas iš projekto vykdytojo arba kito projekto partnerio. Taip pat perkant iš klasterio, kurio narys yra projekto vykdytojas ar partneris.

Jau EK deklaruotos išlaidos.

Netinkamomis finansuoti laikomos išlaidos perkant, nudėvint arba nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyjant turtą, produktus, paslaugas ar darbus, kurių įsigijimo išlaidos jau buvo deklaruotos Europos Komisijai (EK). Taip pat darbo užmokesčio ar kitų išmokų išlaidos, kurios jau buvo deklaruotos EK.

Kaip pateikti paraišką?

Paraiška finansuoti iš ES struktūrinių fondų projektą pildoma tiesiogiai prisijungus prie Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainės (DMS).

Paraiškos pateikimo žingsniai:

1. Įgyvendinančioji institucija skelbia kvietimą teikti paraiškas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Taip pat kvietimai teikti paraiškas gali būti skelbiami kitose žiniasklaidos priemonėse, jei tai padeda informuoti pareiškėjus. Kvietimo skelbime yra nurodoma visa reikalinga informacija pareiškėjui, taip pat laikotarpis, per kurį laukiama paraiškų, paprastai, ne trumpesnis nei 2 mėnesiai..
2. Paraiškos teikiamos įgyvendinančiajai institucijai per DMS (gali būti nustatytos išimtys).

3. Įgyvendinančioji institucija gautą paraišką užregistruoja, paraiškai suteikiamas unikalus paraiškos kodas.
4. Pateikusiam paraišką pareiškėjui ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos gavimo dienos per DMS išsiunčiamas paraiškos registravimo patvirtinimo pranešimas, kuriame taip pat nurodomas paraiškos kodas.
5. Pasibaigus paraiškų rinkimo terminui, prasideda paraiškų vertinimas.

Svarbiausios sąvokos.

Įgyvendinančioji institucija.

Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė.

III dalis. Projekto vertinimas

Projektų vertinimo procesai

Pasibaigus kvietimo teikti paraiškas laikui, įgyvendinančioji institucija pradeda paraiškų vertinimą. Paraiškas vertina vertintojai – įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai ir (ar) pasitelkti ekspertai.

ES struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamų projektų konkursas – projektų atranka, kurią vykdo įgyvendinančioji institucija, atsižvelgdama į projektams skiriamus balus.

Kaip vertinamos paraiškos?

Paraiškų vertinimas susideda iš dviejų dalių:

- Tinkamumo finansuoti vertinimas
- Naudos ir kokybės vertinimas

Projekto vertinimo dalių detalizavimas.

Tinkamumo finansuoti vertinimas – nustatoma, ar projektas atitinka bendruosius reikalavimus ir specialiuosius atrankos kriterijus – t. y. tinkamas finansuoti pagal konkrečią priemonę ir projektų finansavimo sąlygų aprašo reikalavimus. Taip pat nustatoma didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, didžiau-

sia EK tinkamų deklaruoti išlaidų suma ir didžiausias galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydis. Vertinimą atlieka įgyvendinančiosios institucijos darbuotojai.

Naudos ir kokybės vertinimas – vertinamas projektų atitikimas prioritetiniams projektų atrankos kriterijams. Projektų nauda ir kokybė vertinama balais, didžiausia projektui galima skirti balų suma sudaro 100 balų. Projektai, kurie per naudos ir kokybės vertinimo etapą nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, laikomi netinkamais finansuoti ir tokios paraiškos atmetamos.

Kokie yra bendrieji reikalavimai?

- Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio įgyvendinimo, rezultato pasiekimo ir turi būti įgyvendinama bent viena pagal projektų finansavimo sąlygų aprašą numatoma finansuoti veikla.
- Projektas turi atitikti strateginio planavimo dokumentų nuostatas.
- Projektu turi būti siekiama aiškių ir realių kiekybinių uždavinių.
- Projektas turi atitikti horizontaliuosius (darnaus vystymosi bei lyčių lygybės ir nediskriminavimo) principus, projekto įgyvendinimas turi būti suderinamas su ES konkurencijos politikos nuostatomis.
- Pareiškėjas ir jo partneriai organizaciniu požiūriu turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitikti jiems keliamus reikalavimus.
- Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai nustatyti ir užtikrinti.
- Turi būti užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.
- Projekto veiklos turi būti vykdomos Veiksmų programos įgyvendinimo teritorijoje.

SVARBU!

Vertinimo terminai.

Projektų konkurso būdu gautų paraiškų vertinimas ir atranka trunka ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškos pateikimo dienos.

Informacija apie vertinimo rezultatus.

Po kiekvieno vertinimo etapo pareiškėjai yra informuojami per DMS per 7 dienas.

Informacija apie tinkamumo finansuoti vertinimo, naudos ir kokybės vertinimo etapus perėjusias ir atmestas paraiškas ne vėliau kaip per 7 dienas skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje ir per DMS informuojant pareiškėjus.

Papildomų dokumentų teikimas

Jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad pateikti ne visi reikiami dokumentai ir informacija, įgyvendinančioji institucija per DMS paprašo pareiškėjo pateikti papildomus duomenis ir dokumentus, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktą informaciją.

Papildomų dokumentų pateikimo terminai.

Terminas, per kurį reikia pateikti trūkstamus dokumentus arba informaciją per DMS, neturi būti trumpesnis kaip 7 dienos ir ilgesnis kaip 14 dienų.

Terminas pateikti trūkstamus dokumentus arba informaciją gali būti pratęstas, jei pareiškėjas, norėdamas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją, turi kreiptis į kitą instituciją.

Į pareiškėjo prašymą pratęsti terminą įgyvendinančioji institucija atsako kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 7 dienas.

Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą per DMS arba, kai dokumentų ir informacijos negalima pateikti per DMS, kitais nustatytais būdais prašomų dokumentų ar informacijos nepateikia arba pateikia ne visus prašomus dokumentus ar informaciją, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką.

Paraiškų atmetimas

Kada paraiška gali būti atmesta?

Įgyvendinančioji institucija gali atmesti paraišką, jei:

- Paraiška pateikta po paraiškų priėmimo termino pabaigos.
- Pareiškėjas nepateikia prašomų papildomų dokumentų ir (ar) informacijos iki nustatyto termino.
- Projektų finansavimo sąlygų apraše gali būti nustatyta, kada paraiška atmetama neprašius pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos.
- Jeigu projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatyta didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir didžiausias galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydis yra mažesni už paraiškoje nurodytą projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą bei prašomų projektui skirti finansavimo lėšų dydį ir pareiškėjas atsisako įgyvendinti projektą už mažesnę lėšų sumą.
- Jeigu projektas neatitinka bent vieno projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyto reikalavimo, bendrojo reikalavimo arba specialiojo projektų atrankos kriterijaus.
- Jeigu projektas per naudos ir kokybės vertinimo etapą nesurenka nustatytos minimalios balų sumos ir nėra tinkamas finansuoti.
- Vertinimo metu nustatoma, kad pareiškėjas ar su paraiška susiję asmenys siekė gauti konfidencialią informaciją arba neteisėtai daryti įtaką vertinimo rezultatams ar vertintojams.

SVARBU!

Pranešimas apie atmestą paraišką.

Priėmusi sprendimą atmesti paraišką, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas per DMS pareiškėjui pateikia sprendimą dėl paraiškos atmetimo, kuriame nurodo paraiškos atmetimo priežastis, paraiškos atmetimo teisinį pagrindą ir šio sprendimo apskundimo tvarką.

IV dalis: Projektų finansavimas

Sprendimas dėl finansavimo

Įgyvendinančioji institucija, baigusi gautų paraiškų vertinimą, parengia projektų vertinimų ataskaitas ir teikia jas atitinkamos srities ministerijai, kuri priima galutinį sprendimą dėl projektų finansavimo. Po šio sprendimo įgyvendinančioji institucija su atrinktais pareiškėjais pasirašo projektų sutartis.

Projekto sutarties sudarymas

Su pareiškėju, kurio projektą nuspręsta bendrai finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų, įgyvendinančioji institucija sudaro projekto sutartį. Sudarius sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamo projekto sutartis (projekto sutartis) – ministerijos ir įgyvendinančiosios institucijos arba tik įgyvendinančiosios institucijos su pareiškėju pasirašomas dokumentas dėl skirtų ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir (ar) projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavų lėšų naudojimo sąlygų. Projekto sutartis susideda iš projekto sutarties sąlygų ir nustatytos formos priedų.

Kaip pasirašoma projekto sutartis?

1. Gavusi ministerijos sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija parengia projekto sutarties projektą.
2. Įgyvendinančioji institucija, prieš pateikdama projekto sutartį pasirašyti, gali pateikti sutarties projektą per DMS pareiškėjui, kad pareiškėjas papildytų arba patikslintų projekto sutartyje nurodytą informaciją.
3. Pareiškėjas privalo papildyti ir (arba) patikslinti informaciją per ne daugiau kaip 7 dienas.
4. Įgyvendinančioji institucija nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris turi būti ne trumpesnis nei 14 dienų.
5. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo projekto sutarties pasirašymo dienos informaciją apie pasirašytą projekto sutartį pateikia ES struktūrinių fondų svetainėje, nurodydama projekto vykdytojo pavadinimą, projekto pavadinimą, projekto kodą, bendrą projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą, projektui skirtų finansavimo lėšų sumą ir ES struktūrinių fondų lėšų sumą, projekto sutarties pasirašymo datą, numatomą projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos datą ir pateikdama trumpą projekto aprašymą.
6. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios.

Svarbiausi teisės aktai rengiant ir teikiant projektą.

- Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės
- Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamų projektų finansavimo sąlygų aprašai
- Strategija „Europa 2020“
- 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa
- Lietuvos Respublikos Partnerystės Sutartis
- Metodiniai dokumentai ir rekomendacijos pareiškėjams (pvz. Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).